

Millest me räägime ehk mõisted

Eha Reitelmann
28.08.2013

Naistevastane vägivald

2011. aastal vastu võetud Euroopa Nõukogu naistevastase ja perevägivaldaga ennetamise ja tõkestamise konventsiooni kohaselt:

- ▶ **Naistevastane vägivald** on naiste inimõiguste rikkumine ning naiste diskrimineerimise vorm; see tähendab **kõiki soolise vägivalda akte**, mille tulemusena või võimaliku tulemusena tekitatakse naisele **füüsilisi, seksuaalseid, psühholoogilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi**, sealhulgas selliste aktidega ähvardamist, sundi või omavolilist vabadusest ilmajätmist sõltumata sellest, kas see leiab aset avalikult või eraelus.

Sooline vägivald

- ▶ **Sugupool** – sotsiaalselt konstrueeritud rollid, käitumine, tegevused või omadused, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab.
- ▶ **Sooline vägivald naiste vastu** – vägivald, mis on suunatud naise vastu põhjusel, et tegemist on naisega või mis **mõjutab naisi ebaproportsionaalselt**.

Sooline vägivald

- ▶ Mõistet "naistevastane sooline vägivald" kasutatakse konventsiooni kõigis osades ning see osutab vägivaldale, mis pannakse naise suhtes toime põhjusel, et ta on naine või **mis mõjutab naisi disproportsionaalselt**.
- ▶ See erineb teistest vägivalda vormidest, kuna vägivaldaaktide peamiseks motiiviks on ohvri sugu.

Euroopa Nõukogu konventsiooni seletuskirjast

Naistevastane sooline vägivald

- ▶ Sooline vägivald viitab teisisõnu igasugusele naise suhtes toimepandud väärteole, **see on ebavõrdsete võimusuhte nii põhjus kui tagajärg**, mis tuleneb tajutud erinevustest naiste ja meeste vahel ning mis viivad naise madalamale staatusele nii era- kui avalikus sfääris.
- ▶ Niisuguse vägivalda **sügavad juured peituvad ühiskonnas valitsevates sotsiaalsetes ja kultuurilistes struktuurides, normides ja väärtustes** ning neid säilitatakse sageli eitamise ja vaikimise kultuuri kaudu.
- ▶ Euroopa Nõukogu konventsiooni seletuskirjast:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded (2012/29/EL)

- ▶ Vägivald, mis on suunatud isiku vastu tema soo, soolise identiteedi või soolise väljendumise tõttu või mis mõjutab ebaproportsionaalselt teatud soost isikuid, loetakse sooliseks vägivaldaks.
- ▶ Selle tulemusel võib ohver kannatada füüsilist, seksuaalset, emotsionaalset või psühholoogilist kahju või kanda majanduslikku kahju.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/29/EL

- ▶ Soolist vägivalda loetakse diskrimineerimise vormiks ja ohvri põhivabaduste rikkumiseks ning see hõlmab **vägivalda lähisuhetes**, seksuaalvägivalda (sh vägistamine, seksuaalne väärkohtlemine ja ahistamine), inimkaubandust, orjast ning mitmesuguseid kahjulikke tavasid, nagu sundabielud, naiste suguelundite moonutamine ning n.ö „aukuriiteod“.
- ▶ **Soolise vägivalda ohvritest naised ja nende lapsed vajavad tihti peale erilist tuge ja kaitset** seoses uue või korduva ohvriks langemise kõrge ohuga või sellise vägivaldaga seotud hirmutamise või kättemaksuga.

Lähisuhtevägivald / perevägivald / koduvägivald

Domestic violence

Euroopa Nõukogu konventsiooni kohaselt:

- ▶ **Perevägivald** – igasugused füüsilise, seksuaalse ja psühholoogilise vägivalda aktid, mis leiavad aset perekonnas või koduseine vahel või endiste või praeguste abikaasade või partnerite vahel, sõltumata sellest, kas vägivald tegeja elab või on elanud koos ohvriga samas elukohas.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/29/EL

- ▶ Kui vägivald ilmneb lähisuhetes, paneb vägivallateo toime isik, kes on ohvri praegune või endine abikaasa, partner või muu pereliige, sõltumata sellest, kas kurjategija on või on olnud ohvriga samas leibkonnas.
- ▶ Selline vägivald võib hõlmata **füüsilist, seksuaalset, psühholoogilist või majanduslikku vägivalda** ja võib põhjustada füüsilist, vaimset või emotsionaalset kahju või majanduslikku kahju.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/29/EÜ

- ▶ Vägivald lähisuhetes on tõsine ja tihti varjatud sotsiaalne probleem, mis võib põhjustada tõsiste tagajärgedega **süsteemilisi psühholoogilisi ja füüsilisi traumasid**, sest kurjategija on isik, keda ohver peaks saama usaldada. **Lähisuhetes toime pandud vägivalla ohvrid võivad seega vajada erilisi kaitsemeetmeid.**
- ▶ Seda liiki vägivald mõjutab naisi ebaproportsionaalselt ning olukord võib olla raskem, kui **naine on kurjategijast majanduslikult, sotsiaalselt või elamisõigusega seoses sõltuv.**

Rohkem infot

Inglise keeles

Euroopa Nõukogu

http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/default_en.asp

Euroopa Komisjon

http://ec.europa.eu/justice/criminal/victims/rights/index_en.htm

Eesti keeles

<http://www.enu.ee/naistevastane-vagivald/>
